

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prištine, 17 Ekim 2012
Nr. Ref.: RK 313/12

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI 74/11

Başvurucu

Rasim Nikoqi

İpek Bölge Mahkemesi'nin bir davaya ilişkin karar çıkartma başarısızlığı hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Ivan Čukalović, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Kadri Kryeziu, Üye
Arta Rama-Hajrizi, Üye

Başvurucu:

1. Başvurucu, Arnavutluk Gegehysenaj mukimi Rasim Nikoqi'dir.

İtiraz Edilen Karar

2. Başvurucu, İpek Bölge Mahkemesi tarafından bir davanın görülmesinin reddine itiraz etmiştir.

Başvurunun Konusu

3. Bu başvurunun konusu İpek Bölge Mahkemesince başvurunun davasının görülmesinin reddidir. Başvurucu kendisinin Arnavutluk vatandaşı olduğunu ve İpek Bölge Mahkemesi'nin onun davası hakkında bir karar çıkartmakta başarısız olup kendine ayrımcılık yapıldığını ileri sürmüştür. O ilk defa 2003 yılında Yakova Belediye Mahkemesi'nde dava açmıştır.

İlgili Hukuk

4. Başvuru Anayasa'nın 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın (bundan sonra: "Yasa") 20. maddesi ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra: "İçtüzük") 56. kuralı 2 fıkrasına dayandırılmıştır.

Başvuru Süreci

5. Başvurucu 10 Mayıs 2011 tarihinde Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuşlardır.
6. Anayasa Mahkemesi 27 Haziran 2011 tarihinde Yakova Belediye Mahkemesi'nden başvuruya ilişkin bilgi sunmasını talep etmiştir. Mahkeme aynı tarihte Kosova Yargı Kurulu'ndan konuya ilişkin cevap talebinde bulunmuştur.
7. Kosova Yargı Kurulu 29 Temmuz 2011 tarihinde gönderdiği yazısında söz konusu davaya bakan yargıcın davayı beş yıllık süre içerisinde çözmediğinden hakkında soruşturma başlatıldığını bildirmiştir.
8. Yakova Belediye Mahkemesi 1 Ağustos 2011 ve 17 Ağustos 2011 tarihlerinde Anayasa Mahkemesi'ne cevap vermiştir. Belediye Mahkemesi Anayasa Mahkemesi'nden konuya ilişkin ilave bilgilerin İpek Bölge Mahkemesi tarafından sağlanması yönünde talepte bulunmuştur.
9. Anayasa Mahkemesi Başkanı 17 Ağustos 2011 tarihinde Üye Snezhana Botusharova'yı raportör yargıç olarak görevlendirmiştir. Başkan aynı tarihte Üye Almiro Rodrigues başkanlığında üyeler Enver Hasani ve Iliriana Islami'den oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni belirlemiştir.
10. Başkan'ın 19 Eylül 2012 tarih ve KSH 74/11 sayılı kararıyla Üye Iliriana Islami'nin görev süresinin 26 Haziran 2012 tarihinde tamamlanması üzerine Üye Altay Suroy başkanlığında üyeler Almiro Rodrigues ve Enver Hasani'den oluşan yeni Ön İnceleme Heyeti'ni belirlemiştir.
11. Ön İnceleme Heyeti raportör yargıcın raporunu 20 Eylül 2012 tarihinde inceledikten sonra tam kadroda toplanan Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Başvurucular Tarafından Sunulan Evraka Göre Olguların Özeti

12. Başvurucu Kosova Ceza Yasası'nın 116.1 fıkrası uyarınca "gayrimeşru ticaret" suçlamasıyla 26 Nisan 2002 tarihinde Yakova Belediye Mahkemesi'nin emriyle 30

günlük süreyle tutuklanmıştır. 5.972,50avro değerindeki mallarına (435 bira kasası) el konup imha edilmiştir. Başvurucu 16 Mayıs 2002 tarihinde suçlu ilan edilerek 6 ay hapis cezasına çarptırılmış, ancak cezası askıya alınarak tutukluluk haline son verilmiştir.

13. Başvurucu bu karara karşı İpek Bölge Mahkemesi'ne itiraz etmiş, Bölge Mahkemesi davayı Yakova Belediye Mahkemesi'ne iade etmiş ve Belediye Mahkemesi yaptığı yargılama sonucunda 1 Ocak 2003 tarihinde başvurucu hakkındaki suçlamaları reddederek giderlerin karşılanmasına ve malların başvurucuya iade edilmesine ilişkin bir karar çıkartmıştır.
14. Başvurucu avukatı aracılığıyla Yakova Belediye Mahkemesi'ne giderlerin karşılanması için hukuk davası açmıştır. Başvurucu tarafından sunulan evraka göre ilk dava duruşması 17 Aralık 2010 tarihinde yapılması tayin edilmiş, ancak daha sonra 24 Mart 2011 tarihine ertelenerek davaya bakmakla görevlendirilen yargıç ilk suç davasına bakmış olduğundan çekilmeyi talep etmiştir.

İddia Edilen Anayasal İhlaller

15. Başvurucu genel anlamda şu haklarının ciddi şekilde ihlal edildiğini ileri sürmüştür: Anayasa'nın 7. maddesi [Değerler], 31. maddesi [Adil ve Tarafsız Yargılanma Hakkı], 53. maddesi [İnsan Hakları Hükümlerinin Yorumlanması] ve 102. maddesi [Yargı Sistemi Genel Esasları] ile AİHS'nin 41. maddesi.

Başvurunun Kabul Edilirliği

16. Mahkeme başvurusunun başvurusu hakkında bir karara varmada önce Anayasa'da belirtilip Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa ve İçtüzükte ayrıntılı olarak açıklanan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini değerlendirmek durumunda olduğunu tespit etmiştir.
17. Anayasa'nın 113. madde 1 ve 7. fıkraları kabul edilirlilik için gerekli yasal çerçeveyi belirlemiştir. Söz konusu fıkra şöyledir:

1. Anayasa Mahkemesi, yasal şekilde sadece yetkili makamlarca açılmış davalar hakkında karar verir.

(...)

7. Yasalarla belirlenen tüm yasal yollar tükendikten sonra bireyler, kamu otoriteleri tarafından kendi bireysel hak ve özgürlükler ihlal edildiğinde dava açma haklarına sahiptirler.

18. Başvurucu mevcut yasalara göre tüm kanun yollarını tüketmiş olsa bile Mahkeme, başvuruların Anayasa Mahkemesi tarafından incelenmesi için başvuru sahiplerinin Kosova Cumhuriyeti Anayasası ve AİHS ile güvence altına alınan haklarının ihlallerine ilişkin iddialarını delillerle desteklemeleri gerektiğini belirtir.

19. Bununla ilgili olarak Yasa'nın 48. maddesi şunu belirlemiştir:

İstem müracaatında bulunan kişi, isteminde hangi hak ve özgürlüğünün ihlal edildiğini tahmin ettiğini ve müracaatta bulunan kişinin itirazda bulunmak istediği kamusal otoritenin somut işleminin hangisi olduğu konusunda doğru bir açıklama yapmakla görevlidir.

20. Son olarak İçtüzüğün 36. kuralı şöyledir:

1. Mahkeme istemleri yalnız şu hallerde görülebilir:

c) İstem açık bir şekilde isnat edildiği zaman.

2. Mahkeme, açıkça isnat edilmeyip aşağıdaki kanaatlere varması durumunda istemleri reddedecektir:

a) İlk bakışta haklı görünen dava olarak gerekçelendirilmediği zaman;

b) Sunulan maddi unsurların herhangi bir şekilde Anayasa ihlali iddialarını gerekçelendirmediği zaman;

c) Mahkeme, başvurucunun Anayasa ile güvence altına alınmış anayasal haklarının ihlal edilmediğini tespit ettiği zaman;

d) Başvurucunun kendi iddiasını yeterli şekilde kanıtlayamadığı zaman.

21. Başvurucu, yerli mahkemelerde başlatmış olduğu adli süreçlerde bir avukat tarafından temsil edilmiştir. Ancak kendisinin vatandaşlığından dolayı gecikmenin yaşandığına ilişkin iddiasını destekleyecek deliller sunmamıştır. Başvurucu, Arnavutluk Cumhuriyeti vatandaşı olarak kendisinin Kosova Cumhuriyeti vatandaşı olan diğer kişilerin mahkemelere başvurduklarında farklı muamele gördüklerine ilişkin herhangi bir karşılaştırma yapmamıştır. Onun kuru beyanında böyle bir ayrımcılığın bulunduğu tespit edilemez.

22. Başvurucu (Yargı Kurulu'na yaptığı şikayet dışında) adalet mahkemelerinden sürecin hızlandırılmasını talep ettiğine ilişkin herhangi bir beyanda bulunmamış ve deliller sunmamıştır. İlk davası adalet mahkemelerinde karara bağlanma aşamasındadır. Başvurucu ilk davasında Kosova Cumhuriyeti yasaları ve Anayasası ile AİHM'nin güvence altına aldığı hakların ihlaline ilişkin yukarıda belirtilen hususları gündeme getirdiğini herhangi bir şekilde göstermemiştir.

23. Öyle ki Anayasa'nın 117.7 fıkrası, Yasa'nın 47.2 fıkrası ve 46 ile 48. maddeleri ve içtüzüğün 36.2 fıkra a, b, c ve d. bentleri gereğince ilk görünüş ispatı (*prima facie*) olarak yeterli delillerle desteklenmediğinden başvuru açıkça temelden yoksundur ve kabul edilmez olarak reddedilmelidir.

24. Netice itibarıyla Anayasa'nın 113.7 fıkrası, Yasa'nın 20. maddesi ve İchtüzüğün 56.2 fıkrası gereğince başvuru kabul edilmez niteliktedir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113.7 fıkrası, Yasa'nın 46. maddesi ve 47.2 fıkrası ve 46 ile 48. maddeleri ve içtüzüğün 36.2 fıkra a, b, c ve d. bentleri gereğince Anayasa Mahkemesi'nin 20 Eylül 2012 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

I. Başvurunun kabul edilmez olarak reddine karar verilmiştir.

II. İşbu karar Yasa'nın 20.4 fıkrası uyarınca taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.

III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Snezhana Botusharova, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza